

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 103 din 16.02.2022

Dosar nr.: 272/2021

Petiția nr.: 2726/09.04.2021

Petentă:

Reclamată: Instituția Primarului Sector 3 București

Obiect: acordare prioritate la locuri de parcare pentru cei care au avut anterior loc de parcare

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentei

1.

Numele și sediul reclamatei

2. Instituția Primarului Sector 3 București, Calea Dudești nr. 191, București.

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. Părțile au fost citate cu respectarea măsurilor impuse de starea de alertă, prin comunicarea unor adrese în care se preciza posibilitatea părților de a-și exprima acordul în sensul trimiterii punctelor de vedere în scris, iar părții reclamate i-a fost comunicat un exemplar al petiției în vederea posibilității formulării apărărilor.

5. Punctul de vedere depus de partea reclamată a fost transmis petentei, punctul de vedere al petentei către reclamată în vederea depunerii de concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

6. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 2726/09.04.2021** petenta arată următoarele aspecte relevante:

- conform **Regulamentului privind licitația/atribuire locurilor din parcarile de reședință**, aprobat prin **HCLS3 nr. 16/29.01.2018**, completat prin **HCLS3 nr. 377/30.07.2019**, se acordă prioritate la obținerea unui loc de parcare persoanelor care

anterior au avut un astfel de loc;

- consideră că fapta reprezintă discriminare.

A depus la dosar înscrisuri.

7. Petenta, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3982/26.05.2021**, menține cele arătate anterior.

A depus la dosar înscrisuri.

8. Prin concluziile scrise înregistrate la CNCD cu **nr. 6095/12.08.2021**, petenta menține cele arătate anterior.

Susținerile reclamatei

9. Reclamata, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 4697/18.06.2021**, consideră că prevederile care formează obiectul petiției nu acordă privilegii.

10. Prin concluziile scrise înregistrate la CNCD cu **nr. 6303/23.08.2021**, reclamata menține cele arătate anterior.

IV. Motivele de fapt și de drept

11. **În fapt**, Colegiul director reține că se reclamă aspectul discriminatoriu al acordării locurilor de parcare conform Regulamentului privind licitația/atribuire locurilor din parcarile de reședință aprobată prin din hotărârea consiliului local.

12. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

13. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I „Principii și definiții” al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II „Dispoziții Speciale”, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

14. Concret, Colegiul ia act de faptul că, în prezenta speță se pune în discuție posibilul tratament diferențiat ca urmare a nealocării de către instituția reclamată a unui loc de parcare pentru autoturismul petentului, proprietate personală, în condițiile în care, odată cu prelungirea anuală a abonamentelor emise pentru anul în curs, s-ar crea o situație discriminatorie, un blocaj al închirierilor locurilor de parcare din domeniul public, deoarece noii solicitanți nu au șanse egale pentru închirierea unui astfel de loc, din moment ce se acordă prioritate celor cu un abonament deja existent.

15. **Pe fond**, Colegiul director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu prin care s-a stipulat că diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se

producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”.

16. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa faptul că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: ***Fredin împotriva Suediei***, 18 februarie 1991; ***Hoffman împotriva Austriei***, 23 iunie 1993, ***Spadea și Scalabrino împotriva Italiei***, 28 septembrie 1995, ***Stubbings și alții împotriva Regatului Unit***, 22 octombrie 1996).

17. Astfel, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.¹

18. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

19. Analizând susținerile petentului prin prisma prevederilor art. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul reține că dreptul pe care-l reclamă petentul ca fiind încălcat este ”dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice”, conform art. 1 alin. 2, lit. f), precum și dreptul de a participa la viața publică în sensul celor prevăzute la lit. c).

20. În ceea ce privește comparabilitatea, Colegiul director ia act de faptul că petentul se raportează la beneficiarii locurilor de parcare, care au deja un contract încheiat din anii precedenți, beneficiarii existenți bucurându-se anual de beneficiile unui contract prelungit, prin exercitarea dreptului de opțiune în acest sens.

21. Astfel, în aprecierea petentului, practica reglementată prin metodologia de acordare a locurilor de parcare adoptată la nivelul Consiliului Local este în defavoarea noilor solicitanți, care întrunesc toate condițiile de eligibilitate, însă nu au șansa de a obține un astfel de loc din cauza prelungirii anuale a contractelor existente.

22. Astfel cum reiese din motivația invocată mai sus, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, tratamentul aplicat pentru două situații comparabile trebuie să fi

¹ A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.

fost diferit, iar subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

23. În plus, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată.

24. Analizând faptele reținute în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

25. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.

26. În ceea ce privește motivația tratamentului discriminatoriu supus analizei în speța de față, Colegiul director apreciază că acel criteriu de discriminare este reprezentat de deținerea unui abonament valabil prin contract de închiriere a locului de parcare, respectiv criteriul de înnoire a contractului, în funcție de vechimea deținerii abonamentului.

27. Colegiul director constată că situația pusă în discuție este, de fapt, existența/inexistența locurilor de parcare, însă situațiile prezentate nu sunt comparabile; concret, între locatarii care dețin deja un contract de închiriere și cărora li se oferă posibilitatea de prelungire a abonamentelor, respectiv cei care nu dețin un astfel de contract și care își exprima dorința de a închiria un astfel de loc, nu poate exista comparabilitate.

28. Colegiul director apreciază că, tocmai în contextul aglomerării urbane și a inexistenței fizice a locurilor de parcare suficiente pentru toți locatarii, persoane fizice sau juridice, deținători de autovehicule, impunerea criteriului de vechime în ceea ce privește deținerea abonamentului este justificată obiectiv în vederea obținerii unui loc de parcare.

29. Din analiza obiectului petiției raportat la îndeplinirea elementelor constitutive ale faptei de discriminare, Colegiul director reține că, în speță, acestea nu se întrunesc, nefiind vorba de situații comparabile între locatarii care dețin deja un contract de închiriere și cărora li se oferă posibilitatea de prelungire a abonamentelor, respectiv cei care nu dețin un astfel de contract și care își exprimă dorința de a închiria un astfel de loc, fapt pentru care nu se poate constata încălcarea principiului egalității și nici cel al nediscriminării.

30. Prin urmare, Colegiul director decide faptul că, în cazul semnalat de către petent, nu s-a săvârșit o faptă de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și

sanționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, în speță nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, neexistând comparabilitate, iar criteriul de vechime, reînnoirea abonamentului este justificat obiectiv.

31. Această decizie este conformă cu cazuistica CNCD (a se vedea în acest sens Hotărârea nr. 101/2021).

32. Opinie separată cu privire la constatare, exprimată de Asztalos Csaba Ferenc, Haller István, Moța Maria, Olteanu Cătălina - membrii în Colegiul director

1. Constatăm că, în conformitate cu **Regulamentul privind licitația/atribuire locurilor din parcurile de reședință**, cei care anterior au avut loc de parcare nu mai trebuie să liciteze anual pentru un nou loc.

2. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

4. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

5. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Mussele împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

6. Constatăm că, din punctul de vedere al dreptului de a beneficia de un serviciu public oferit de Unitatea Administrativ-Teritorială Sector 3 București, persoanele care recent și-au cumpărat mașină sau recent s-au mutat în localitate se află în situație similară cu alte persoane.

7. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

8. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând *„sau oricare alt criteriu”*, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). *„Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de*

persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

9. Atât criteriul de persoană recent mutată, cât și criteriul de persoană recent devenită proprietar de autoturism satisfac cerințele CEDO, reprezentând un statut pe baza cărora pot fi definite diferite grupuri de persoane. Regulamentul care formează obiectul petiției chiar operează cu aceste grupuri.

10. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director constată incidența art. 10 din **O.G. nr. 137/2000**, care stabilește: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:*

d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract;

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

Petenta nu poate beneficia de o facilitate, și anume de a participa în mod egal la licitație pentru a obține un loc de parcare pe domeniul public, contra cost, cu toate persoanele care doresc să parcheze în zonă, indiferent dacă au avut sau nu anterior un loc de parcare.

11. Fapta, încadrându-se în discriminare directă art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, nu poate fi justificată obiectiv, în conformitate cu legislația Uniunii Europene și a României doar discriminarea indirectă reglementată prin art. 2 alin. 3 din **O.G. nr. 137/2000** putând fi astfel justificată, contrar practicii CEDO, care nu face diferența dintre discriminarea directă și cea indirectă prin art. 14 la **Convenția europeană a drepturilor omului** respectiv **Protocolul adițional nr. 12**).

12. Astfel, hotărârile Consiliului local care permit ca cei care au avut anterior un loc de parcare să beneficieze de aceste locuri fără licitație reprezintă discriminare, întrucât crează o deosebire pe criteriul de persoană recent mutată, cât și pe criteriul de persoană recent devenită proprietar de autoturism, care are efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului de a beneficia de un serviciu public.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, nu sunt situații comparabile între cei care au contract încheiat anterior și cei care vor să încheie contractul, criteriul/condiția este justificat/ă conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** (5 voturi „pentru”, 4 voturi „împotriva”);
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților (cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință).

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 16.02.2022 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

Redactată și motivată: Haller István (pct. 1-10, 32), CJ/CMI pct. 11-31

Data redactării: 01.03.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.